

מקורות פרשת נח תשפ"ו איך מרימים את הראש מעל מבול דאגות הפרנסה?

1. **בראשית ה, כט:** ויחי למך... ויולד בן: ויקרא את שמו נח לאמור זה ינחמנו ממעשנו ומעיצבון ידינו מן האדמה אשר אררה ה'.
שפתי חכמים: וכי למך נביא היה? אלא בבראשית רבה מובא שנולד מהול, ובשעה שהקב"ה ארר את האדמה, אמר לאדם: עד שתוליד מהול.
- שמות ב, ב:** ותלד בן ותרא אותו כי טוב הוא ותצפנהו שלושה ירחים.
רבינו בחיי: היה יפה ונעים. אולם אפילו הוא כעור דרך האם לרחם על בנה ולהצפינו מהסכנה? לכן הוצרכו במדרש כי ראתה שנולד מהול.
- בראשית ו, ח:** ונח מצא חן בעיני ה' ("נח" אותיות "חן").
שמות ל, יז: ויאמר ה' אל משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה כי מצאת חן בעיני.
- הטור הארוך – לא שהיה כדאי לינצל (בזכות עצמו) אלא שמצא חן (בעיני ה'), נח אותיות חן.**
סוטה מז: שלשה חינוות הן, חן מקום על יושביו, חן אשה על בעלה וכן מקח על מקחו.
- בראשית ו, יד:** עשה לך תבת עצי קנים תעשה את התבה וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר.
שמות ב, ג: ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד.
- בראשית ו, ג:** ויאמר ה' לא ידון רוחי באדם לעלם, בשגם (בשביל שגם, רש"י) הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה. – **רש"י:** עד ק"ך שנה אאריך להם אפי ואם לא ישובו אביא עליהם מבול.
- גמרא חולין קלט, ב:** 'בשגם' בגימטריא 'משה', וכתוב 'והיו ימיו מאה ועשרים שנה' וכך היו ימי חיי משה (כלומר, בשביל משה שעתיד לבוא מן הנולדים ויחיה 120 שנה).
- בראשית ז, יט:** והמים גברו מאד מאד על הארץ... ויגוע כל בשר הרמש על הארץ.
שמות ב, ז: ויגדל הילד ותבאהו לכת פרעה ויהי לה לכן ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתוהו.
- הפסטר הפרשה מישעיה נד:** כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר מי נח עוד על הארץ.
זוהר ג טו, א: ולא ביקש רחמים על העולם וירדו מים ונאבדו בני
- העולם. לכן כתוב 'מי נח' כי בו הם תלויים.
2. **פירוש הרא"ש על התורה:** יש לתמוה מאי שנא שהביא הקב"ה מבול יותר משאר מכות?
תענית ז: גדול יום הגשמים כיום שניתנה בו תורה... שהישועה פרה ורבה בו (מליצי זכות נכנסים לפניו ביום הגשמים, רש"י)... פרוטה שבכיס מתברכת.
- תנחומא נח:** למה אמר הקב"ה לנח שיעשה תיבה וכי לא היה יכול להצילו בדברים או להעלותו לשמים? אלא מתוך שהוא עוסק בה זכורת ארזים, הם מתכנסים אצלו ואומרים נח, מה אתה עושה? והוא אומר: תיבה, שהקב"ה מביא מבול לעולם ושומעים ועושים תשובה.
3. **כלי יקר ויז:** חטאו בגזל וכל גזל נכנס לתוך תחום חברו, ולכן דין הוא להביא עליהם שטף מים רבים, שכל טיפה נוגעת בחברתה ונכנסת לתוך גבולה.
- שבת פח, ב:** בשעה שעלה משה למרום לקבל תורה... אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: חמורה גנוזה... אתה מבקש ליתנה לבשר ודם? אמר משה: רבונו של עולם, תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה... **לא תרצח לא תנאף לא תגנוב – כלום קנאה יש ביניכם?!**
- בראשית רבה ה, א:** מתחילת ברייתו של עולם, לא היה קילוסו של הקב"ה עולה אלא מן המים [ככתוב 'והארץ הייתה תוהו ובוהו ורוח אלוקים מרחפת על פני המים', ואחר כך ביום השני 'ויאמר אלוקים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים']. עמד דור המבול ומרד בו, אמר הקב"ה יפנו אלו ויעמדו ויבואו אותן שישבו בהן מקודם, זהו שכתוב 'ויהי הגשם על הארץ'.
- תורה אור נח:** לזאת בא המבול שהוא בחי' מים בכדי לטהר את הטמאים, כדוגמת המקווה ארבעים סאה שהיא מטהרת את הטמא וכך היה המבול בכדי לטהר את כל הארץ.
4. **תורה אור שם:** 'מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה'... מים רבים הם סדרות הפרנסה והמחשבות בענייני עולם הזה, ועם כל זה לא יוכלו לכבות את האהבה שהיא בחינת האהבה המסותרת שיש בכל נפש... להיות בבחינת תשוקה נפלאה לעלות למעלה... ומהם נעשה **תיבת נח** [להינצל מהמבול]... שהיא בחינת **תיבות התפלה** וכמ"ש 'בא אתה וכל ביתך אל התיבה'.
- מאמר מים רבים תשל"ח:** הנה כתיב 'יגיע כפיך כי תאכל' וידוע הדיוק בזה, 'יגיע כפיך' דוקא אבל לא יגיעת המוח והלב... היינו רק מה שמוכרח להעשיה, אבל לא באופן דיגיעה **בהתחכמות ותחבולות**. ובפרט שברכת הוי' היא תעשיר והעסק אינו אלא לבוש לברכת הוי' ולכן מובן שבדוגמת הלבושים בפשטות, הנה המרבה בלבושים לא העדיף מאומה ואדרבה מקלקל יותר.